Příspěvek 292/20.01.10 – MF předkládá souhlasné stanovisko

PŘÍSPĚVEK UZAVŘEN

292/20.01.10 – Osvobození příjmů z prodeje cenných papírů dle § 4 odst. 1 písm. w) ZDP po vydání zákona č. 2/2009 Sb

Předkládají: Ing. Jiří Hanák, daňový poradce, č. osvědčení 3701
Ing. Jiří Nesrovnal, daňový poradce, č. osvědčení 1757
Ing. Radislav Tkáč, daňový poradce, č. osvědčení 3680

1. Úvod

Po vydání a nabytí účinnosti zákona č. 2/2009 Sb., vznikly u části odborné veřejnosti pochybnosti, zda nedošlo k věcné změně v oblasti osvobození příjmů cenných papírů u fyzických osob v návaznosti na právní úpravu obsaženou v ust. § 4 odst. 1 písm. w) ZDP v návaznosti na ust. čl. II bod 3. zákona č. 261/2007 Sb. a ust. čl. II bod 1. a 2. zákona č. 2/2009 Sb.

2. Problémové oblasti

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. r) a w) bylo zákonem č. 261/2007 Sb. novelizováno, kdy došlo k podstatné změně lhůty určené zákonem pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů. Ustanovení čl. II Přechodná ustanovení bod 3. zákona č. 261/2007 Sb. pak určilo, že cit.: *„U osvobození příjmů z prodeje cenných papírů nabytých do konce roku 2007 se postupuje podle § 4 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona“* (tj. k 1.1.2008, pozn. Předkladatele). Na základě této přechodné úpravy tedy platí, že fyzická osob, která nabyla cenný papír do konce roku 2007 a prodá jej po 31.12.2007 bude při posuzování, zda se jedná o příjem z prodeje cenného papíru osvobozený nebo zdanitelný, postupovat dle původního znění § 4 odst. 1 písm. w) ZDP platného do 31.12.2007. Tzn. že pro toto rozhodování bude podstatné, zda doba mezi nabytím a prodejem cenného papíru přesáhla 6 měsíců či nikoli, a to bez ohledu na to, jak velký podíl na společnosti fyzická osoba vlastní.
Zákonem č. 2/2009 Sb., došlo k legislativně technické úpravě ustanovení § 4 odst. 1 písm. w) ZDP, přičemž právě s ohledem na charakter provedených změn (jedná se zejména o technické zpřesnění textu zákonné úpravy), určilo přechodné ustanovení čl. II bod 1. a 2. zákona č. 2/2009 Sb., že se novelizované ustanovení § 4 odst. 1 písm. w) ZDP použije poprvé pro zdaňovací období, které započalo v roce 2008.
V návaznosti na popsaný legislativní proces, vznikly u části odborné veřejnosti pochybnosti, zda po nabytí účinnosti zákona č. 2/2009 Sb., platí nadále právní stav a úprava vyplývající z přechodného ustanovení čl. II bod 3 zákona č. 261/2007 Sb.
Dle našeho názoru k věcné změně v této oblasti nedošlo a i po vydání a nabytí účinnosti zákona č. 2/2009 Sb. platí nadále v plném rozsahu právní úprava vyplývající z ustanovení čl. II bod 3 zákona č. 261/2007 Sb.
Stručný rozbor předmětné právní úpravy ze zákona č. 2/2009 Sb.:

a) novelizace ustanovení § 4 odst. 1 písm. w) ZDP zákonem č. 2/2009 Sb.:
   V § 4 odst. 1 písm. w) se slova „investičních cenných papírů a cenných papírů kolektivního investování podle zvláštního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu“ nahrazují slovy „cenných papírů“ a slova „celkový podíl, přímý i nepřímý, na základním kapitálu a“ nahrazují slovy „celkový přímý podíl na základním kapitálu nebo“.

b) důvodová zpráva k novelizaci ustanovení § 4 odst. 1 písm. w) ZDP zákonem č. 2/2009 Sb.:
K bodu 4 - § 4 odst. 1 písm. w)

K posílení právní jistoty a spravovatelnosti podmínek pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů se navrhuje nerozlišovat cenné papíry na investiční cenné papíry a na ostatní cenné papíry, a dále pro účely testování limitu 5% podílu na základním kapitálu a hlasovacích právech společnosti v době 24 měsíců před prodejem brát v úvahu pouze přímý podíl. V neposlední řadě se navrhuje zpřesnit, že rozhodující je překročení limitu jen u jedné z kategorií, tj. buď u podílu na základním kapitálu nebo u hlasovacích práv, přičemž stačí, když je limit překročen i jen u jedné z těchto kategorií.

c) Z textů uvedených výše v písm. a) a b) dle našeho názoru vyplývá, že změnou právní úpravy provedenou zákonem č. 2/2009 Sb., došlo v § 4 odst. 1 písm. w) ZDP jen k technickým a upřesňujícím změnám a záměrem zákonodárce nebylo provádět věcnou změnu, jejímž důsledkem by bylo neuplatňování čl. II bod 3 zákona č. 261/2007 Sb.

3. Závěr

Novelizací ustanovení § 4 odst. 1 písm. w) ZDP provedenou zákonem č. 2/2009 Sb., a nabytím účinnosti čl. II bod 1. a 2. zákona č. 2/2009 Sb. nedošlo k věcné změně při uplatňování čl. II bod 3. zákona č. 261/2007 S. Tzn. že i po nabytí účinnosti zákona č. 2/2009 Sb., se u osvobození příjmů z prodeje cenných papírů nabytých do konce roku 2007 postupuje podle § 4 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném do 31.12.2007.
Z toho hlediska také nadále platí závěry (stanoviska MF) k přípěvku JUDr. David Staněk, Ph.D.,Ing. Jiří Hanák,Ing. Radek Lančík, Ing. Jiří Nesrovnal, 99/27.11.07 - Osvobození příjmů z prodeje cenných papírů podle § 4 odst. 1 písmena r) a w) zákona o daních z příjmů po 31.12.2007, projednávaném na KV v době od 27.11.2007 do 13.2.2008, které se také částečně promítal no textu § 4 odst. 1 písm. w) ZDP provedenou zákonem č. 2/2009 Sb.,

3. Návrh na opatření

Po projednání v Koordinačním výboru doporučujeme přijaté závěry publikovat.

Stanovisko Ministerstva financí:

Souhlas se závěrem předkladatelů.